

**A Tokaji Kopasz-hegy (HUBN20072) kiemelt
jelentőség természetmegőrzési terület Natura 2000
fenntartási terve**

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság megbízásából készítette a
Zempléni Ökotúra Egyesület
2015.

Szakmai koordinátor

Zsolyomi Tamás
Farkas Tünde

Közreműködő szakértők

Barati Sándor
Demeter Zoltán
dr. Estók Péter
Kalmár Zsuzsanna
Korompai Tamás
Dr. Nagy Antal
Szatmári Lajos
Takács Attila

A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezetű Természetvédelmi kártalanítási elnevezésű fejezeti kezelésű elvégzendő természetvédelmi állapotfelmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült.

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető !

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv	4
1. A terület azonosító adatai	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód	5
1.3. Kiterjedés	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy él helyek	5
1.4.1. Jelöl él helyek	5
(kiemelt jelent ség él hely*).....	5
1.4.2. Jelöl fajok	5
(kiemelt jelent ség faj*).....	5
1.5. Érintett települések	5
1.6. Egyéb védeltségi kategóriák	6
1.7. Tervezési és egyéb el írások	6
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv	6
1.7.2. Településrendezési eszközök	7
(Országos rendezési tervek szerint).....	7
1.7.3. Körzeti erd tervek és üzemtervek	7
1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek	7
1.7.5. Halgazdálkodási tervek	7
1.7.6. Vízgy jt -gazdálkodási terv	7
1.7.7. Egyéb kezelési tervek	7
2. Veszélyeztetet tényez k	8
3. Kezelési feladatok meghatározása	11
3.1. Természetvédelmi célkit zés, a terület rendeltetése	11
3.1.1. F célkit zések	11
3.1.2. További célok	11
3.2. Kezelési javaslatok	12
3.2.1. Él helyek kezelése	12
3.2.2. Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztés	35
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	35
3.2.4. Kutatás, monitorozás	36
3.2.5. Mellékletek	37
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében	41
3.3.1. Agrártámogatások	41
3.3.2. Pályázati források	43
3.3.3. Egyéb	43
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja	44
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	44
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	44
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezel szervekkel	45

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve és típusa:	Tokaji Kopasz-hegy kiemelt jelentőség természetmegőrzési terület (kjTT)
-----------------------------------	---

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBN20072
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	350.7711 ha
--------------------------------	-------------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölt élőhelyek

(kiemelt jelentőségű élőhely*)

40A0* - Szubkontinentális peripannoni cserjések

6210 Meszes alapkötet félttermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) (* fontos orchidea-lel helyek)

6240* - Szubpannon sztyeppék

91H0* - Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel

1.4.2. Jelölt fajok

(kiemelt jelentőségű faj*)

Bíbor sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*)

Leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)

Magyar napszirom (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*)

Csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)*

Eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*)

Nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*)

1.5. Érintett települések

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőség természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező új helyrajzi számokra is kiterjed.

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
		(ha)	(%)	
Tarcal	Borsod-Abaúj-Zemplén	224,2622	63,93	4,17
Tokaj	Borsod-Abaúj-Zemplén	126,5089	36,07	4,49
Összesen:		350,7711	100	

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Kiterjedés (ha)	Védetté nyilvánító jogszabály száma
történeti táj		Tokaj-hegyaljai történelmi borvidék történeti táj	A tárgyi Natura 2000 terület teljes egészében történeti táj	5/2012. (II. 7.) NEFMI rendelet
világörökségi helyszín és véd övezete		Tokaj-hegyaljai történelmi borvidék kultúrtáj világörökségi helyszín és véd övezete	A tárgyi Natura 2000 terület teljes egészében világörökség területen helyezkedik el.	2002. június 29. UNESCO határozat
Natura 2000 terület	HUBN10001	Bodrogzug ó Kopasz-hegyó Taktaköz Különleges Madárvédelmi Terület	19911,88	275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet
Országos jelent ség védett természeti terület	183/TK/86	Tokaj-Bodrogzug TK	5058	165/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet a TBTK fenntartásáról
Országos ökológiai hálózat	-	Országos ökológiai hálózat: magterület, ökológiai folyosó, puffer övezete	328,62 18,06 1,33	2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervr 1
		Összesen:	348	

1.7. Tervezési és egyéb el írások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A Tokaj-Bodrogzug Tájvédelmi Körzetre vonatkozóan készült természetvédelmi kezelési terv, de jogszabályi kihirdetése még nem történt meg.

1.7.2. Településrendezési eszközök

(Országos rendezési tervkataszter szerint)

Település	Típus	Határozatszám
Tarcal	Településfejlesztési koncepció	77/2002. (IV.16.) határozat
	Településszerkezeti terv	86/2005. (IV.12.) határozat
	Szabályozási terv és Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) - 2008	23/2008. (IX.16.) rendelet
	Szabályozási terv és HÉSZ - módosítás 2012	2/2013. (I. 31.) rendelet
	Helyi építési szabályzat és szabályozási terv módosítás	7/2014 (IX.26.) önkormányzati rendelet
Tokaj	Településfejlesztési koncepció	171/03. (IX.24.) határozat
	Településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv	184/2003 (X.09.) határozat

1.7.3. Körzeti erd tervek és üzemtervek

Erd tervezési körzet neve	Érintett települések (teljes kör felsorolás)	Aktuális erd terület (ha)	Erd tervezés éve	Következő erd tervezés éve
Szerencsi Erd tervezési Körzet	Tarcal, Tokaj	176,632	2013	2022

A területnek már új típusú erd terve van. Szerencsi Erd tervezési Körzet Körzeti Erd terve. Érvényes: 2013. január 1- 2022. december 31., erd terv-rendelet 85/2012 (VIII.6)VM rendelet.

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

A terület a 2. Vadgazdálkodási táj, 205-os vadgazdálkodási tájegységébe tartozik és a 658810 vadgazdálkodási egységben van, melyen vadgazdálkodó a Taktaközi Gazdálkodók Vadásztársaság (Tarcal). A régi üzemtervek 2017. február 28-án lejártak, az új üzemtervek 2017-ben folyamatosan készülnek el.

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

A tervezési területen nincs nyilvántartott halgazdálkodási vízterület.

1.7.6. Vízgy jt -gazdálkodási terv

Az Országos Vízgy jt -gazdálkodási Terv, illetve a 4 részvízgy jt -gazdálkodási terv felülvizsgálatát Magyarország 2015. december 22-ig elkészítette, melyet a Kormány 1155/2016. (III.31) Korm. határozattal fogadott el.

A tervezési területet két vízgy jt -gazdálkodási alegység is érinti.

- 2-5 Tokaj-hegyalja vízgy jt -gazdálkodási alegység Vízgy jt -gazdálkodási terve 2016. Közreadja: Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (Továbbiakban : ÉMVIZIG)
- 2-7 Hernád, Takta vízgy jt -gazdálkodási alegység Vízgy jt -gazdálkodási terve 2016. Közreadja: Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság

1.7.7. Egyéb kezelési tervek

A Tokaj-hegyaljai történelmi borvidék kultúrtáj világörökség területre vonatkozóan készült kezelési terv, de jogszabályi kihirdetése még nem történt meg.

2. Veszélyeztet tényezők

Kód	Veszélyeztet tényező neve	Jelentősége (H = nagy, M = közepes, L = kis jelentőség)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölési helyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A02	művelési mód változása	L	2	Szubpannon sztyeppék (6240). Az érintett helyre megszüntetett hatással van pl. gyepfeltörés.
B02	erdőgazdálkodás (beleértve az ültetvényeket is)	L	1	Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel (91H0), 6210 Meszes alapkötet félttermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) (* fontos orchidea-lel helyek) kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), nagy h scincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>), nagy patkósdenevér (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>), csíkos medvelepke (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>). A tarvágások, a rövid időszak alatt lebonyolított felújító-vágások, a homogenizáló hatású nevelővágások, a cserjeszint és a holt faanyag eltávolítása az állományok szegényedésével járnak.
F03.01.01	vadak károkozása (túltartott vadállomány)	M	8	Szubkontinentális peri-pannon cserjések (40A0), Meszes alapkötet félttermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) (6210), Szubpannon sztyeppék (6240), leánykökörtő (<i>Pulsatilla grandis</i>), magyar n szirm (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>), bíbor sallangvirág (<i>Himantoglossum caprinum</i>). A gyepes érintett helyeken gyomosít és a vadak kitúrják, kitaposzák, illetve lerágják a sztyeppcserjés és jelölő növényfajokat.
G01.05	vitorlázó repülés,	L	0,5	Szubpannon sztyeppék (6240). A hegyen jellemző a motor nélküli

	sárkányrepülés, siklóerny zés, h légballonozás			siklóerny zés. A tevékenységgel járó taposással közvetlenül veszélyeztetett a hegycsúcs közelében lévő kisebb rétfolt. A startoláskor a gyepek kitaposása, a gyepeltakaró felszaggatása történik. Közvetve érintett a Kis-kopasz sztyeppréti mozaikjai is sikertelen landolásoknál.
I01	idegenhonos inváziós fajok jelenléte	H	40	Szubkontinentális peri-pannon cserjések (40A0), Szubpannon sztyeppék (6240), Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel (91H0), 6210 Meszes alapk zet féltermészetes száraz gyepes és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) (* fontos orchidea-lel helyek) leánykökőrcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), bíbor sallangvirág (<i>Himantoglossum caprinum</i>). A fehér akác, a vörös tölgy, a keskenylevel ezüstfa az erdei és a fekete feny terjedése a sztyeppréteken, sztyeppcserjésekben, valamint a molyhos-tölgyesekben árnyékolással, leveleik bomlástermékeivel átalakítják a gyepesek szerkezetét fajösszetételét. A felsorolt jelöl fajokat kiszorítják eredeti élőhelyükről.
I02	Problémát jelentő honos fajok	L	10	Szubpannon sztyeppék (6240), els sorban a siska nádtipp terjedése.
J01.01	leégés	L	10	Szubkontinentális peri-pannon cserjések (40A0), Szubpannon sztyeppék (6240), Meszes alapk zet féltermészetes száraz gyepes és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) (6210), Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel (91H0), leánykökőrcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), bíbor sallangvirág (<i>Himantoglossum caprinum</i>), eurázsiai rétisáska (<i>Stenobothrus eurasius</i>), csíkos medvelepke (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>). Égetések hatására gyomosodás történik és megváltozik a jelöl

				él helyek fajösszetétele, szerkezete. A gyakori égetések homogenizáló hatásúak. A téli, tavaszi és nyári id szakban történ leégés az áttelel t levelekkel rendelkező sallangvirág, valamint a kora tavaszi virágzású leánykökörcsin felszín feletti vegetatív és generatív szerveit károsítja.
K02.01	fajösszetétel változása, szukcesszió	L	14	Szubkontinentális peri-pannon cserjések (40A0), Szubpannon sztyeppék (6240), 91H0* - Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel, Meszes alapk zet féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) (6210) leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), bíbor sallangvirág (<i>Himantoglossum caprinum</i>), eurázsiai rétisáska (<i>Stenobothrus eurasius</i>). A felsorolt fajok és él helyek érzékenyek a cserjésedési, erd sülési folyamatokra. Teljes záródás, árnyékoltság hatására ezek az él helyek és fajok elt nnek.
K04.05	növényev k általi károkozás (vadrágás is)	L	1	Leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), bíbor sallangvirág (<i>Himantoglossum caprinum</i>). E két faj esetében rendszeresen megfigyelhet felszín feletti vegetatív és generatív szerveik rovarok és eml sök általi károsítása.

Potenciális veszélyeztet tényez k

D01	utak, vasútvonalak	L	1	A jelöl denevérfajok érintettek. A Tokaji-hegyre felvezet aszfaltúton és az erdei utakon közleked járm vel gázolása veszélyezteti e fajokat.
D02	közüzemi vonalas berendezések	L	2	Meszes alapk zet féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) (6210), Szubpannon sztyeppék (6240). A Tarcalról felvezet magasfeszültség vezeték mentén a vonalas létesítmény karbantartásához bizonyos

				id intervallumokban, esetleg havária helyzet kialakulásakor bolygatás, gépjárművel történő megközelítés szükséges. A gyep sérülését okozza.
G01.02	túrázás, lovaglás és nem gépesített járművel végzett tevékenység	L	0,5	Szubpannon sztyeppék (6240). Kisebb egyedszámban túrázók, egyetemista terepgyakorlatosok látogatják meg a Tokaji Kopasz-hegy pannon sztyepprét mozaikját. Taposásukkal károsíthatják, felszaggathatják gyepet.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

3.1.1. F célkitűzések

Általános célkitűzés: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

- Szubkontinentális peripannoni cserjések 40A0
- Meszes alapkötő féltermészetes száraz gyep és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) 6210
- Szubpannon sztyeppék 6240
- Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel 91H0
- nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*)
- eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*)
- bíbor sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*)
- magyar napszirom (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*).

3.1.2. További célok

- Az eurázsiai rétisáska jelenlegi állományának megőrzése céljából a szubpannon sztyeppék és szilikátsziklás lejtők sztyeppeljt jellegének fenntartása szükséges, mely cél eléréseért a cserjésedett sztyepp területeken szelektív cserjeirtás alkalmazandó. A sztyeppeljt jelleg fenntartásával ellentétes hatású antropogén zavarás korlátozása szintén szükséges.
- A bíbor sallangvirág állományának megőrzése céljából azon szubkontinentális peripannoni cserjések, pannoni molyhostölgyesek megőrzése és kedvező természetvédelmi állapotban tartása szükséges, melyekben a faj számára szükséges pionír felszínek is megtalálhatóak. A sallangvirág élőhelyein nyomon kell követni a cserjésedést és szükség esetén az erdősen záródott cserjések felnyitandók. Teljes cserjeirtás nem végezhető.

- A magyar n szirom (*Iris aphylla subsp. hungarica*) és egyéb védett növényfajok esetében a szubpannon sztyeppékkal mozaikoló pannon molyhostölgyesek fenntartása szükséges. Ezen él helyek meg rzését a szubkontinentális peripannon cserjésekben és a pannon molyhos tölgyes-szubpannon sztyepp mozaikos területeteken megjelen idegenhonos fafajok visszaszorításával lehet elérni. A cserjésekben és a gyepekben megjelen erdei- és feketefeny , valamint az akác és ezüstfa egyedek eltávolítandók, szükség esetén a túl nagy árnyékolással bíró cserjésekben egyéb szelektív cserjeirtást is lehet alkalmazni, mely során kímélend a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), a rezg nyár (*Populus tremula*), a vastaggallyú körte (*Pyrus nivalis*) és a törpemandula (*Amygdalus nana*). A felsorolt él helyek mindegyikében a természetközeli állapotú foltokon a kedvez természetvédelmi helyzet fenntartása érdekében a megjelen idegenhonos fafajok (akác, erdei- és fekete feny , ezüstfa, bálványfa) visszaszorítása szükséges.
- A szubpannon sztyeppék fenntartása érdekében szintén szelektív cserjeirtás alkalmazandó, melyet 3-4 évente októberben kézi módszerrel történ kaszálással is ki lehet egészíteni, illetve a cserjésedés megakadályozása céljából pásztorló, vagy szakaszolt legeltetést szintén lehet alkalmazni megfelelő legel állat s r ség mellett.
- A szálkaperjés-rozsnokos xero-mezofil gyepek megfelelő természetvédelmi helyzetének fenntartása érdekében a cserjésedés megakadályozása miatt vegetációs id szakon kívüli cserjeirtással, illetve a gyepek évenkénti egyszeri, nyárvégi, szti kaszálásával szükséges fenntartási munkákat végezni.
- Tekintettel HUBN100001 Bodrozug-Kopasz-hegy-Taktaköz különleges madárvédelmi területtel való átfedésre, a területen él közösségi jelent ség , fokozottan védett és védett madárfajok él -, táplálkozó- és szaporodóhelyeit kímélni kell.
- Minden jelent sebb épületlakó denevért kolónia esetében szükséges a szálláshelyek zavartalanságának biztosítása és a kedvez adottságok (pl. megfelelő méretű berepül nyílások, héjazat) fenntartása. Szaporodási id szakban minden jelent sebb épületlakó denevért kolónia esetében az épületek díszkivilágítása mell zend . A prioritás fajok esetében szükséges az állományok változásának monitorozása.
- Az él helyek megváltoztatásával, rongálásával járó tevékenységek és területhasználatok megakadályozása.

3.2. Kezelési javaslatok

3.2.1. Él helyek kezelése

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján š(5) a fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltér rendelkezése hiányában kötelez földhasználati szabályokat nem állapít meg.

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben el forduló közösségi jelent ség értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára megadják, hogy a jelöl értékek meg rzéséhez milyen kezelési el írás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létez el írások esetében azok kötelez jellegét értelemszer en az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az el írásokra csak utalást tesz. A tervekészítés id pontjában jogszabály alapján kötelez en betartandó el írásokon túli, a célokhoz illeszked , kívánatos kezelést megfogalmazó el írás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.ö

A kezelési egységek lehatárolása az egyes azonos kezelést igénylő helyek (Á-NÉR szerinti elkülönítés) összevonásával jött létre. Így egy egységben tárgyaljuk a fajgazdag száraz és félszáraz gyepeket; a degradált száraz gyepeket; a cserjés-gyep mozaikokat; a melegkedvelő tölgyeseket és molyhos tölgyeseket; a természetközeli állapotú üde erdőket; a tájidegen és jellegtelen erdőket; a felhagyott bányákat; a művelés alatt állókat; és egy külön kezelési egységbe vontuk az aszfaltozott utakat, a TV torony környékét. Külön egységként szerepel a sípálya területe. A vonatkozó térkép a 3.2.5. fejezetben található 1. térkép. A fenntartási terv javaslatait a Világörökségi Kezelési Tervvel összhangban kell alkalmazni, hiszen minden előírás és javaslat szükséges a világörökség helyszín Kiemelkedő Egyetemes Értéke megőrzése szempontjából is.

3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok

- A területen bányatelek nem fektethetők, valamint bányanyitás nem támogatható.
 - Új művelés alatt álló területek létesítése a meglévő erdőn kívül nem támogatható.
 - A területen utak nyomvonalát lehetőség szerint a Natura 2000 területen kívülre, vagy meglévő utak nyomvonalára lehet tervezni, de minden esetben az nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
 - Új közlekedési létesítmények, illetve olyan vonalas létesítmények kiépítése, melyek a jelölt helyek károsodását okozzák nem tervezhetők.
 - A terület a jelzett turistautakon és az erdészeti utakon gyalogosan szabadon látogatható. (Kivéve: Az egyes fajok élő- és fészkel helyeinek látogatását a természetvédelmi kezeléskor szakosan korlátozhatja). Kerékpárral - a közutak kivételével - csak a külön jelzéssel ellátott turistautakon szabad közlekedni.
 - Natura területen szennyvíz-tisztítótelepek, szeméttelpek elhelyezése nem támogatható. Az illegális hulladéklerakásokat fel kell számolni.
 - Távközlési tornyok, nagyméretű reklámtáblák elhelyezése a meglévő erdőn kívül nem javasolható a területen.
 - A turisztikai és sportolási célú fejlesztéseket - pl. turistautak, pihenők, kilátótornyok, libegők, sípálya - minden esetben egyeztetni kell a nemzeti park igazgatósággal.
 - Kutatás csak ellenőrzött módon, a természetvédelmi hatóság engedélyével, a természetvédelmi kezelő hozzájárulásával végezhető.
- a) A táji értékek megőrzése érdekében minden olyan tevékenység megakadályozása, amely a tájkép átalakításával jár. A terület táji értékeit világörökségi és a történelmi táji védettség szempontjából a természeti és kultúrtörténelmi értékekkel együtt szükséges védeni.
- Vadgazdálkodás során szórógyeprre és tisztásra való telepítését el kell kerülni, máshol preferált növényfajok: kizárólag tiszta (kihelyezés előtt külön átrostált) szemes vagy csöves kukorica, valamint talajrárakódásoktól megtisztított répa, illetve darabos lédús takarmány (pl. alma).
 - Minden gazdálkodáshoz köthető és gazdálkodáshoz nem köthető javaslat szükséges a világörökségi helyszín Kiemelkedő Egyetemes Értéke megőrzése szempontjából is.

3.2.1.2. Gyeppek

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Gyeppek esetében legfontosabb feladat a nyílt, inváziós- és gyomfajoktól mentes, természetes növénytakaróval fedett élőhelyek megőrzése, fenntartása. Ezen cél elérése érdekében elengedhetetlen antropogén hatásra kialakuló gyakori tüzeseteket megelőzése, a

megfelel és kímél agrotechnika kiválasztása, a jelöl fajok életmenetét, virágzását, fészkelését és fiókanevelését figyelembe vev legeltetési és kaszálási id pont megválasztása. A nyílt területek meg rzése érdekében végzett cserjeirtások során a sztyeppcserjésekre jellemz cserjefajok (pl. törpemandula, csepleszmegegy) visszahagyandók.

A sztyeppék esetében meg rzend fátlanságuk, nyitottságuk. Záródásuk esetén a sztyeppcserjés fajok meghagyásával végzett szelektív cserjeirtással, fakivágással tartandók fenn. E gyepek juhokkal, kecskékkal történ extenzív, pásztoroló legeltetése is lehet kezelési módszer, azonban ez mindig csak a természetvédelmi kezel vel egyeztetett módon, id ben és helyen végezhet .

A degradált szárazgyepek esetében záródásuk esetén a sztyeppcserjés fajok meghagyásával végzett szelektív cserjeirtással, fakivágásokkal tartandók fenn. Fontos a biomassza lehordásával járó évenként legalább egyszeri kaszálással történ kezelésük. E gyepek juhokkal, kecskékkal történ extenzív, pásztoroló legeltetése is lehet kezelési módszer, azonban ez mindig csak a természetvédelmi kezel vel egyeztetett módon, id ben és helyen végezhet .

A gyepek fenntartása a területen táplálkozó közösségi jelent ség madárfajok szempontjából is el nyös, tekintettel HUBN100001 Bodrozug-Kopasz-hegy-Taktaköz különleges madárvédelmi területtel való átfedésre. A vadgazdálkodási létesítmények (sózó, szóró, vadetet) gyepen történ elhelyezését a gyomosító, a vadak koncentrált túrása, taposása okozta károsító hatása miatt el kell kerülni.

Kezelési egységre vonatkozó konkrét el írás-javaslatok

Kötelez en betartandó el írások

A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, az európai közösségi jelent ség természetvédelmi rendeltetés területekr l szóló 275/ 2004. (X.8.) Korm. rendelet el írásai kötelez érvény ek. Ezen el írásokat külön nem jelezzük a részletes javaslatok között. Az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítend šHelyes Mez gazdasági és Környezeti Állapotő fenntartásához szükséges feltételrendszer megállapításáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet szerinti el írásokat a Natura 2000 gyepterületeken történ gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs kifizetéseknel is alkalmazni kell. A támogatás igénybevétele esetén kötelez en alkalmazandó a šHelyes Mez gazdasági és Környezeti Állapotő feltételrendszere. A term földek hasznosítására és a földvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a term föld védelmér l szóló 2007. évi CXXIX. törvény is megállapít, ezeket is be kell tartani.

306/2010 Kormányrendelet a leveg védelmér l az égetésre vonatkozó el írások.

259/2011. (XII.7) Korm. rendelet, mely többek között a t zvédelmi birságról is szól.

Vízügyi szempontból a 1995. évi LVII. törvény, 83/2014 (III.14) Korm.rendelet, 482/2013 (XII.17) és 120/1999. (VII.6) Korm.rendeletek.

Javasolt el írások

a) Kezelési egység kódja: **KE-1**

b) Kezelési egység meghatározása: fajgazdag száraz gyepek

Nyílt, alacsony fűv szubmediterrán és kontinentális hatás alatt kialakult gyepek.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata

Érintett Natura 2000 él helyek: 6240* - Szubpannon sztyeppék

Érintett ÁNÉR él helyek: H3a

Érintett közösségi jelentőségű faj(ok): bíbor sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*), leánykökörccsin (*Pulsatilla grandis*), eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*).

Érintett helyrajzi számok: **Tarcal:** 042c*, 042f*, 046/1*, 046/2*, 046/3*, 052*, 054, 055*, 056*, 072*, 073*, 078*, 079/1*, 082*, 084/1, 084/2*, 095*, 096*, 0106/1, 0106/2, 0107/1, 0107/2, 0108, 0109/3*, 0116c*, 0122*, 0123a*, 0124b*; **Tokaj:** 061f*, 061j*0107, 0108*, 0113*.

Érintett erdő részletek: **Tarcal:** 5C*, 5TI2*, 7F*, 7G*; **Tokaj:** 3G*.

a csillaggal (*) jelölt hrsz-ek és erdő részletek csak részben érintik a lehatárolt kezelési egységet

Kód	Gyepterületekre vonatkozó elírási javaslat	Magyarázat
GY01	Felülvetés nem megengedett.	
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.	
GY10	Tárcsázás nem megengedett.	
GY11	Hengerezés nem megengedett.	
GY12	Gyepszellőtetés nem megengedett.	
GY13	Kiszántás nem megengedett.	
GY14	Felázott talajon munkavégzés nem megengedett.	
GY15	Tűzpászta létesítése nem megengedett.	
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása	
GY28	A gyep cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórton jelentkező szonós cserjék megőrzése.	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges	
GY32	A mőköves terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltok meghagyása.	
GY44	A legeltetési szerződés egyeztetése a mőköves terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	
GY49	Villanypásztor használata nem megengedett.	
GY59	Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a mőköves terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	
GY68	Legeltethető állatfajok: juh.	
GY69	Legeltethető állatfaj: kecske.	
GY78	Kaszálás október 1. után lehetséges.	

GY79	Évente az id járási viszonyoknak és a gyepek állapotának megfelelően, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe véve kaszálási terv készítése és egyeztetése a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása.	
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó el írás-javaslatok	
VA03	A területen szóró, vadetető, szóró nem létesíthető.	

d) Kezelési javaslatok indoklása: Legérzékenyebb jelölésű hely a területen. Fennmaradásához a zavartalanság biztosítása szükséges. A terület égetését meg kell akadályozni és a taposási kárt minimalizálni szükséges. Szelektív cserjeirtással szükséges biztosítani a foltok nyitottságát.

e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok: hosszútávon cserjeirtással, esetleg extenzív legeltetéssel szükséges lenne növelni az él hely kiterjedését.

a) Kezelési egység kódja: **KE-2**

b) Kezelési egység meghatározása: degradált száraz gyepek

Közepesen magas, és magas fű, felhagyott szántók és szőlők helyén kialakult gyepek. Megrendelt fátlanságuk, nyitottságuk.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata

Érintett Natura 2000 élőhelyek: -

Érintett ÁNER élőhelyek: OC

Érintett közösségi jelentőségű faj(ok): -

Érintett helyrajzi számok: **Tarcal:** 095*, 0121c*, 0136b*, 0140/11*, 0140/8*, 0143/2*, 0143/3*, 0144*, 0145*, 0146*.

Érintett erdő részletek: **Tarcal:** 5B*, 5NY*.

Kód	Gyepterületekre vonatkozó el írás-javaslat	Magyarázat
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.	
GY12	Gyepszellőtetés nem megengedett.	
GY13	Kiszántás nem megengedett.	
GY14	Felázott talajon munkavégzés nem megengedett.	
GY15	Tápaszták létesítése nem megengedett.	
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása	
GY28	A gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szóróterületen jelentkező szonon cserjék megrendelése.	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszokban lehetséges	
GY32	A m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat	

	tartalmazó cserjés foltok meghagyása.	
GY44	A legeltetési s r ség egyeztetése a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	
GY49	Villanypásztor használata nem megengedett.	
GY59	Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	
GY68	Legeltethet állatfajok: juh.	
GY69	Legeltethet állatfaj: kecske.	
GY76	Kaszálás augusztus 15. után lehetséges.	
GY79	Évente az id járási viszonyoknak és a gyepek állapotának megfelelő , természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vev kaszálási terv készítése és egyeztetése a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása.	
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó el írás-javaslatok	
VA01	Szóró, sózó vagy etet hely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

d) Kezelési javaslatok indoklása: A kezelési egység gyepei jelenleg gyomos, degradált, fiatal gyepek, melyek hosszú távú, rendszeres kezelése növelné e gyepek sokféleségét. Rendszeres kezelés hatására a 6240 szubpannon sztyeppék felé történ átalakulásuk valószínűsíthető.

e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok: hosszútávon cserjeirtással, a szomszédos ingatlanokban található akácos levágásával, esetleg extenzív legeltetéssel szükséges lenne növelni az él hely kiterjedését.

3.2.1.3. Cserjések

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A gyepek kezelése során a gyepek felhagyása nyomán, spontán szukcesszióval kialakult cserjés él helyek között fajgazdag és degradált állományok is vannak. Cserjés él helyek esetében legfontosabb feladat a szomszédos cserjékben lévő és a cserjésekben lévő szubpannon sztyeppék mozaikjából álló él helyek megőrzése, fenntartása. Ezen cél elérése érdekében elengedhetetlen az antropogén hatásra kialakuló t zeszletek megőrzése, a megfelelő és kímélő gazdálkodási mód kiválasztása, a jelölő fajok életmenetét, virágzását, fészkelését és fiókanevelését figyelembe vevő legeltetési és cserjeirtási időpont megválasztása. A cserjésekben lévő nyitott területek megőrzése érdekében végzett cserjeirtások során a sztyeppcserjésekre jellemző cserjefajok (pl. törpemandula, csepleszmegegy) visszahagyandók. Ugyanakkor fontos a cserjésekben fészkelő madárfajok életfeltételeinek is a biztosítása, tekintettel HUBN100001 Bodrogsziget-Kopasz-hegy-Taktaköz különleges madárvédelmi területtel való átfedésre.

A vadgazdálkodási létesítmények (sózó, szóró, vadetető) cserjésben történő elhelyezését a gyomosító, a vadak koncentrált túrása, taposása okozta csak a nemzeti park igazgatósággal egyeztetve lehet kihelyezni.

A területen a gyep-cserjés mozaikosság megrend, de a cserjések sztyeppék elnyére történ visszasszorítása alapvet cél. Teljes záródásuk esetén a sztyeppcserjés fajok meghagyásával végzett szelektív cserjeirtással, fakivágásokkal tartandók fenn. E mozaikos él helyek juhokkal, kecskékkal történ extenzív, pásztoroló legeltetése is lehet kezelési módszer, azonban ez mindig csak a természetvédelmi kezelvel egyeztetett módon, idben és helyen végezhető.

Kezelési egységre vonatkozó konkrét elírás javaslatok

Kötelezően betartandó elírások

Mivel a cserjések gyepmvelési ágú területeken alakulnak ki a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, az európai közösségi jelentőség természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet elírásai kötelező érvényesek. Ezen elírásokat külön nem jelezzük a részletes javaslatok között.

Az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot-fenntartásához szükséges feltételrendszer megállapításáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet szerinti elírásokat a Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs kifizetéseknél is alkalmazni kell. A támogatás igénybevétele esetén kötelezően alkalmazandó a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot-feltételrendszere.

A termőföldek hasznosítására és a földvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény is megállapítja, melyeket be kell tartani.

Javasolt elírások

a) Kezelési egység kódja: **KE-3**

b) Kezelési egység meghatározása: cserjés-gyep mozaikok

Hazai, főleg tövishűs fajokból álló cserjések és alacsony fű, szubmediterrán és kontinentális hatás alatt kialakult gyep mozaikja.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata

Érintett Natura 2000 él helyek: 40A0 - Szubkontinentális peri-pannon cserjések, 6210 - Meszes alapkötet féltermészetes száraz gyep és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*), 6240 - Szubpannon sztyeppék.

Érintett ÁNÉR él helyek: G3, M6, M7, H3a, OC, P2a, P2b, RB.

Érintett közösségi jelentőségű faj(ok): bíbor sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*), leánykökösörce (*Pulsatilla grandis*), csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*).

Érintett helyrajzi számok: **Tarcal:** 036/2a*, 036/2b*, 041/3b, 041/3c*, 041/3d*, 042c*, 042d*, 042f*, 043*, 044*, 045, 046/1*, 046/2*, 046/3*, 046/4, 047*, 048*, 049, 051*, 052*, 055*, 056*, 076*, 079/1*, 079/2*, 079/3*, 079/4, 079/5*, 080*, 081*, 082*, 083/2*, 083/31*, 084/2*, 090/3, 094*, 095*; **Tokaj:** 049/4*, 049/6a*, 049/6b*, 049/7b*, 061f*, 061h*, 061j*, 0102*, 0103*, 0105/1*, 0108*, 0113*, 0114/2a, 0114/2b, 0114/2c*, 0114/2f*, 0114/2g*.

Érintett erdő részletek: **Tarcal:** 7A*, 7F*, 7G*, 7TN*; **Tokaj:** 3G*.

Kód	Gyepterületekre vonatkozó elírás javaslat	Magyarázat
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.	
GY12	Gyepszellőtetés nem megengedett.	

GY13	Kiszántás nem megengedett.	
GY15	T z pászta k létesítése nem megengedett.	
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti id szakban lehetséges	
GY32	A m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követ en a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat meghagyása.	
GY44	A legeltetési s r ség egyeztetése a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	
GY49	Villanypásztor használata nem megengedett.	
GY59	Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	
GY68	Legeltethet állatfajok: juh, kecske	
GY76	Kaszálás augusztus 15. után lehetséges.	
GY79	Évente az id járási viszonyoknak és a gyep állapotának megfelel , természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vev kaszálási terv készítése és egyeztetése a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása.	
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó el írás-javaslatok	
VA01	Szóró, szóó vagy etet hely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

d) Kezelési javaslatok indoklása: A cserjés-gyepes mozaikos él helyek felhagyott sz l k helyén, sok esetben teraszain alakultak ki. Mivel a term helyen nem zárótársulások a kezelési egységben található él helyek, fenntartásukhoz folyamatos kezelés szükséges.

e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok: a mozaikosság fenntartása érdekében rendszeres cserjeirtás szükséges. Mivel a természetvédelmi szempontból legértékesebb fajok a cserjések közötti gyepekben, illetve a cserjés-gyepes szegélyekben fordulnak el , ezek területi kiterjedése növelend .

3.2.1.4. Agrár él helyek

Gazdálkodáshoz köthet általános kezelési javaslatok:

A tervezési területen található kispárcellás sz l kben a természetkímél gazdálkodás el térbe helyezésével el segíthet a környez természetközeli él helyek megóvása, valamint a közösségi jelent ség állat és növényfajok védelme.

Kezelési egységre vonatkozó konkrét el írás javaslatok

Kötelez en betartandó el írások

A term földek hasznosítására és a földvédelemre vonatkozó a term föld védelmér l szóló 2007. évi CXXIX. törvény rendelkezései irányadók. Amennyiben gyepesedett és újra m velés

alá kívánják vonni, akkor vonatkozik rá a 275/2004 korm rendelet 9.§ a) gyepfeltörésnek min sül, engedélyköteles.

Javasolt el írások

a) Kezelési egység kódja: **KE-4**

b) Kezelési egység meghatározása: m velt sz l területek

A tervezési terület szélén több kisebb extenzíven, és egy intenzíven m velt sz l parcella található. A m velés típusa kordonos. A sorközökben a Tokaji-hegy sz l iben általánosan jellemz gyomvegetáció van.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata

Érintett Natura 2000 él helyek: -

Érintett ÁNÉR él helyek: T7, T8

Érintett közösségi jelent ség faj(ok): Eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*)

Leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)

Érintett helyrajzi számok: **Tarcal:** 034/8b*, 036/2b*, 036/3a, 036/3b*, 036/4a, 036/4b*, 041/3d*, 083/10, 083/11, 083/12, 083/13, 083/14, 083/15, 083/16, 083/17, 083/19, 083/20, 083/21, 083/22, 083/23, 083/24, 083/25, 083/26, 083/27, 083/28, 083/29, 083/30*, 083/31*, 083/5, 083/6, 083/7, 083/8, 083/9.

Érintett erd részletek: -

Kód	Agrárterületekre vonatkozó el írási javaslat	Magyarázat
SZ12	Egyéb szerves hulladék (szár, levél, cefre): cefre mésszel keverve talajjavítás céljából csak engedéllyel helyezhet ki.	
SZ14	A parcella szélein legalább 3 m széles növényvéd szer mentes táblaszegély meghagyása, a táblaszegélyben szükség esetén mechanikai gyomirtás végzése.	
SZ21	Légi kivitelezés növényvédelem és tápanyag-utánpótlás nem megengedett.	
SZ25	Rovaröl szerek nem alkalmazhatók.	
SZ27	Vegyszeres gyomirtás, kivéve az özönnövények mechanikus irtását kiegészít vegyszeres kezelést, nem végezhet .	
SZ50	Lejt irányú m velés nem megengedett.	
SZ63	Tájidegen f magkeveréssel történ vetés nem megengedett.	

d) Kezelési javaslatok indoklása: A területen található kisparcellás sz l kben a természetkímél gazdálkodás és agrotechnológia el térbe helyezésével el segíthet a környezet gyepes él helyek megóvása, valamint a jelöl állat- és növényfajok védelme. A kemikáliák alkalmazásának korlátozását els sorban a jelöl gerinctelen állatfajok és növényfajok védelme indokolja.

e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok: javasolt a sz l parcellák sorközgyepesítéssel történ m velése.

3.2.1.5. Erdők

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A tervezési területre készített körzeti erdőterv (2013) már a Natura 2000 területek kihirdetése után készült, így benne a közösségi jelentőségű helyek és fajok hosszú távú fenntartásának szempontjai részben már megjelennek. A tervezési terület erdeinek természetességi állapotának megőrzésére és javítására kiemelt biztosíték az, hogy az erdőterületek több mint 95%-án az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság az erdőgazdálkodó.

Az erdőterület természetvédelmi szempontokon alapuló, természetsszerű erdőgazdálkodás folytatása.

A faállományok koreloszlásának növelése kisebb erdőszeti területegység (erdőterület részlet) szintjén is.

Az idegenhonos erdőállományok fajösszetételében és/vagy állományszerkezetében a potenciális erdőtársulásnak megfelelően történő átalakítása.

Az erdőterületekre vonatkozó további általános gazdálkodási/kezelési elírások az erdőterület, az erdővédelmi és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, (továbbiakban: Evt.), és ennek módosításáról szóló 2017. évi LVI. törvény, valamint végrehajtási rendeletei általános szakmai irányelveiben, a természetvédelmi és az erdőterület védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) általános erdőhelyvédelmi irányelveiben, illetve jelölterületi erdőhelytípusok esetén a Natura 2000 státusból (lásd 275/2004. Korm. rendelet) vezethetők le.

A sérülékeny természetű erdőhelyeken álló, védéremmel jellemezhető és általában természetvédelmi szempontból is jelentős erdőterület kisebb, önálló erdőterületként nem leválasztható állományaiban az erdőterület részlet egészéhez viszonyítva az erdőterület differenciált erdőkezelést kell biztosítani. A védéremmel jellemezhető erdőterületek általában aktív gazdálkodás nélkül, a természetes erdődinamikai folyamatokra alapozva tartandók fenn, a kezelési feladatok ezek helyeken az idegenhonos fafajok kiszorítására, a vadkárosítás megelőzésére, a felújítási folyamat segítésére terjednek ki.

A beavatkozásokkal érintett erdőállománynevelése (tisztítások, gyéritések) során az idegenhonos elegyfa-fajok egyedei kímélendők, visszahagyandók. Idegenhonos fafajokkal elegyes erdőterületben a munkákat az idegenhonos fafajok megtartásával, az idegenhonos fafajok rovására kell elvégezni. A nevelési munkák során kerülni kell az egyenletes hálózatot kialakító, szerkezet-homogenizáló jellegű beavatkozásokat, törekedni kell a szerkezeti változatosság (alsó lombkoronaszint, cserjeszint, böhöncök, mikrohelyek, stb.) megtartására, fokozására.

Az idegenhonos fafajú erdőterületben, vágásos és átalakító üzemmódba sorolt erdőterületnél a természetű erdőhelyi viszonyok és az állományok egészségi állapota függvényében a lehető legmagasabb vágáskorok alkalmazását kell célul kitűzni. Gyorsan növő fafajok állományaiban (égeresek, fűzesek, hazai nyárasok) így 70-100 év, lassan növő fafajok állományaiban pedig 140-180 év közötti vágásérettségi szakaszok határozhatók meg. Kerülni kell a nagyobb terület vágásterületek kialakulásával járó fahasználati módokat; a folyamatos erdőborítást, illetve a természetvédelmi erdőkezelést megvalósító fahasználatok javasoltak.

Idegenhonos fafajú erdőterület esetében elsődleges cél azok idegenhonos állományokká történő cseréje, ezért a felújítási lehetőségek között mindenképpen szerepelnie kell a terület potenciális vegetációját tükröző, idegenhonos, elegyes célállománynak is.

A természetmegőrzési területen belül az állománytípusok jövőbeni kívánatos aránya és térbeli mintázata a potenciális természetes erdőtársulások eloszlása alapján határozható meg.

Az idegenhonos állományok esetében a távlati célállomány-típusok minden erdőterületen a természetű erdőhelyi viszonyoknak megfelelően, idegenhonos f - és elegyfa-fajok alkotta, a potenciális természetes erdőtársulásoknak megfelelő állománytípusok lehetnek.

Fontos eleme az idegenhonos fafajú erdőterület jó állapotban való fenntartásának az alkalmazott fakitermelési és közelítési technológia. A teljes fában vagy hosszúfában történő vonszolások

közelítés nagyon sok kárt okozhat a visszamaradó állományban, az aljnövényzetben, az erd talajhoz kötötten elforduló mikroél helyekben és magában a talajban is. Minél nagyobb arányban szükséges tehát a faanyag megemelt formában való mozgatása, illetve a kíméletes közelítési módok (ideértve a lovas közelítést is) alkalmazása. Fontos szempont továbbá a fakitermelési munkák (faanyag-felkészítés, faanyag-mozgatás, vágásterület-rendezés) időpontjának, időjárási körülményeinek, illetve talajállapotának megválasztása: ezeket a feladatokat első sorban a fenyő vegetációs és költési időszakon kívül (augusztus 15. és március 15. között) kell elvégezni.

Az erd jó természetességi állapotának megőrzéséhez és fejlesztéséhez, valamint az erdei biodiverzitás-védelméhez hozzátartozik a mikroél helyek megtartása és bővítése is. Közülük kiemelkedő jelentősége van a holtfa különböző formáinak (jelenlétét számos élőlénycsoport léte, lokális megmaradása függhet), így a gazdálkodási célzatú beavatkozások során az álló és fekvő holtfa minél nagyobb része (első sorban a vastagabb, 15 cm törzsméret feletti holtfa) visszahagyandó.

Az erdőkben folytatott gazdálkodási/kezelési célzatú beavatkozások során minden esetben tekintettel kell lenni a Natura 2000 jelöltek (és természetesen más értékes, védett fajok) populációinak megőrzésére, életfeltételeik biztosítására. Az egyes növény- és állatfajok érdekében foganatosítható intézkedések: az észlelési hely, fészkelési hely, szaporodási hely és környékének gazdálkodás alóli (időszakos vagy teljes) mentesítése, az adott élőlénycsoport számára szükséges élőhelyi adottságok (pl. holtfa, odú, cserjeszint, táplálkozási kapcsolatok révén releváns fafaj) megtartása-megjelenítése, az egyéb veszélyeztető tényezők elhárítása.

Az országos problémaként jelentkező erdei vadkár helyi szinten is megmutatkozik: a térségbeli vaddisznó-populáció főleg taposással, a feltalaj feltúrásával-átforgatásával, makkfelszedéssel, a csemeték kitűrésével okoz kárt, míg az őz- és gímszarvas-állomány a felverődött újulatrágásával, hántásával, szelektálásával képes blokkolni az erdődinamikai, illetve felújulási folyamatokat. A tervezési területen jelentkező vadkárral szemben az egyetlen lehetséges óriásmegvalósítandó megoldás a térségi szintű, drasztikus vadlétszámcsoökkentés! A vadászatra jogosultnak a vad által okozott kárért a jogszabályban előírt szinten helyt kell állnia. Ezért a problémára a jövőben elkészülő táji vadgazdálkodási terv megoldást jelenhet meg.

A tervezési területen belül felmerülő, erdőgazdálkodási tevékenységre visszavezethető veszélyeztető tényezők mérséklése vagy megszüntetése a fentebb ismertetett irányelvek alkalmazásával jórészt biztosítható.

Kezelési egységre vonatkozó konkrét előírás javaslatok

Kötelezően betartandó előírások

Az erdők és fásítások esetében az erdőrendelvény, az erdővédelmi és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban Evt.) és ennek módosításáról szóló 2017. évi LVI. törvény, és végrehajtási rendeleteinek előírásai és a Szerencsi erdőtervezési körzet erdőterve által előírt vonatkozó erdőgazdálkodási szabályok kötelező érvényűek.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet a támogatás igénybe vétele esetén kötelező.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet előírásai erdőnk esetében is kötelező érvényűek. Ezen előírásokat külön nem jelezzük a részletes javaslatok között.

Javasolt előírások

- a) Kezelési egység kódja: **KE-5**

b) Kezelési egység meghatározása: molyhos és melegkedvel tölgyesek

A tervezési terület xerotherm tölgyeseiben a molyhos tölgy a domináns fafaj. Az állományok jelentős része sarj eredetű, nincsenek idős (100 év fölötti) erdők. Egyes állományok dús cserjeszinttel rendelkeznek, de vannak szinte teljesen cserjeszint nélküliek is. A gyepszintre jellemzőek az erdősztyepp fajok, melyek között számos védett faj van.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 91H0, 6240

Érintett ÁNÉR élőhelyek: L1, H3a, P2b

Érintett közösségi jelentőségű faj(ok): bíbor sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*), magyar n szírom (*Iris aphylla ssp. hungarica*), leánykőköröcsin (*Pulsatilla grandis*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagy h scincér (*Cerambyx cerdo*), csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*).

Érintett helyrajzi számok: **Tarcal:** 036/2a*, 041/3a*, 041/3c*, 042b*, 042c*, 042d*, 042f*, 043*, 044*, 046/2*, 048*, 056*, 065*, 073*, 0109/3*, 0109/4*, 0116b*, 0116c*, 0117*, 0118/1*, 0118/2*, 0118/3, 0118/4, 0118/5, 0119*, 0120*, 0121a*, 0122*, 0123a*, 0131*, 0132, 0133*, 0134*, 0153; **Tokaj:** 061f*.

Érintett erdő részletek: **Tarcal:** 5A*, 5B*, 5C*, 5TI1*, 5TI2*, 7A*, 7D*, 7E*, 7F*, 7G*, 7TN*; **Tokaj:** 3D*, 3F*, 3NY1*.

Kód	Erdő területekre vonatkozó élőírási javaslat	Magyarázat
E03	A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében az erdő területén erre alkalmas erdő részleteiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örök erdő vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése.	
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése.	
E07	Intenzíven terjedő idegenhonos fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése.	
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).	
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közeli utak csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével.	
E10	Meghatározott erdő részletekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	Ezen kezelési egységbe tartozó minden erdő részletre vonatkozik az élőírási javaslat.
E12	A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása.	
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkenek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	Madárfajtól függően a fészkek 100-300m-es körzetében
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyep területen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében).	
E51	Felújítás tájidegen fafajokkal, illetve célállománnyal.	

E57	Az erd felújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazható.	
E65	Intenzíven terjed idegenhonos fafaj felújításokban történ alkalmazásának teljes kör mell zése.	
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjed , inváziós lágy és fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt el zetes egyeztetést követ en.	
E70	<p>Az intenzíven terjed növényfajok elleni vegyszer használata a következ el írások mellett:</p> <p>É Az ellen rizhet ség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színez anyag keverése.</p> <p>É Javasolt alkalmazási id : lágy szárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.</p> <p>É Alkalmazás ó a fás szárú fajok visszaszorítása érdekében ó kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történ permetezéssel, ártéren ó a gyalogakác kivételével ó fainjektálással.</p> <p>É Az alkalmazható szerek lehet leg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.</p> <p>É Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi el írások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában).</p> <p>É Megfelel vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.</p> <p>É Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.</p>	
E72	Lehet ség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, száruzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjed fajok visszaszorítására.	
E75	Kártev k elleni védekezésnél kémél technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, id szak megválasztása: életsiklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.	
E76	Erd sztyepp-erd k füves részeinek fenntartó kezelése.	
E83	Az erd szegélyekben található intenzíven terjed lágy és fás szárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, száruzás) történ megakadályozása.	
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.	
E96	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkének (madárfajtól függ en meghatározott) körzetében fészkelési id szakban az erd gazdálkodási tevékenység id beli korlátozása.	. A térbeli és id beli korlátozást is a fokozottan védett madárfaj igényei alapján ó összhangban a madárvédelmi területre (SPA) megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. Iránymutató szakirodalom: Pongrácz ó Horváth 2010.
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó el írás-javaslatok	

VA01	Szóró, szózó vagy etet hely a m kódési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	
------	---	--

d) Kezelési javaslatok indoklása: véghasználati területet eredményez fahasználat nem javasolt a kezelési egység területén, ezért a véghasználatokra és felújításokra vonatkozó kezelési javaslatokat nem szerepeltettük az alábbi táblázatban. A kezelési egység területén kisebb foltokban, valamint a KE-7 egységgel határos részein tapasztalható inváziós fajok terjedése, ezért a táblázatban szerepl el írási javaslatokat f leg ezen fajok visszaszorítása érdekében tettük.

e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok: mivel az él hely a tervezési terület zárótársulásai közé tartozik, a megfelelő term helyen az inváziós fajok eltávolításán kívül egyéb él helyrekonstrukciós természetvédelmi beavatkozást nem igényel.

a) Kezelési egység kódja: **KE-6**

b) Kezelési egység meghatározása: természetközeli üde erd k

A Tokaji-hegy mai erdeinek telepítésekor a kevésbé erodálódott talajfelszínekre a potenciális erd társulásnak megfelelő gyertyános-tölgyesek kerültek telepítésre, melyet a gyertyános-tölgyesekre jellemz aljnövényzetben is visszatükröz dik. A további elegyfajok jelenléte (nagylevel hárs, hegyi juhar, magas k ris) mind az erd telepítésekb l, mind spontán betelepülésb l származhat. Az északi, északnyugati oldali erd k jellegzetes, szép megjelenés gyertyános-tölgyes aljnövényzettel, fejlett geofita vegetációval és a cserjeszintben, lombkoronában egyaránt hazai fajok jellemezhet ek. Számos erd részletben az él világ számára megfelelő mennyiség holtfa mennyiség is jelen van. Az idegenhonos fajok elegyaránya ezekben az erd kben 5% alatti.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata

Érintett Natura 2000 él helyek: 91G0

Érintett ÁNÉR él helyek: K2

Érintett közösségi jelent ség faj(ok): nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagy h scincér (*Cerambyx cerdo*), tavi denevér (*Myotis dasycneme*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*).

Érintett helyrajzi számok: **Tarcal:** 0115, 0156, 0116b*, 0117*, 0118/1*, 0118/2*, 0120*, 0121a*, 0121b*, 0121c*, 0143/1*, 0143/2*, 0143/3*, 0155a*, 0155b, 0155c*, 0174/1, 0176*; **Tokaj:** 061a*, 061b, 061c*, 061d*, 061f*, 062/1*, 062/2*, 063/7*, 068a*, 068b*, 068c*, 069*, 070*, 071, 072*, 077*, 095*, 096*.

Érintett erd részletek: **Tarcal:** 2A*, 3A*, 3B*, 3C*, 4A*, 4B*, 4C*, 5A*, 5B*, 5D*, 5TI1*; **Tokaj:** 1A*, 1B*, 1D*, 1E*, 1EY*, 1NY*, 2úT*, 3A, 3B*, 3C*, 3D*, 3H*, 3NY2*, 4F*.

Kód	Erd területekre vonatkozó el írási javaslat	Magyarázat
E03	A közösségi jelent ség él helyek vagy fajok meg rzése érdekében ó az erd terület erre alkalmas erd részleteiben a folyamatos erd borítást biztosító átmeneti, örökerd vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erd telepítésben való alkalmazásának mell zése.	
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mell zése.	
E07	Intenzíven terjed idegenhonos fafajok erd telepítésben való alkalmazásának mell zése.	

E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű helyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).	
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével.	
E10	Meghatározott erdőrészletekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	
E12	A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása.	
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és az állományszélek felé legalább 5 m széles erdészegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévő fenntartása. Az élő- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az idegenhonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meg hagyása.	
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és meg őrzése az élő- és véghasználatok során.	
E19	Az élő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete.	Csak az élőhasználatokra érvényes, mivel véghasználati jellegű fahasználat nem javasolt a kezelési egység területén.
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	madárfajtól függően 100-300 m-es sugarú körzetében
E21	Az erdő részletben megjelölt mikroélel helyen legalább 10 m ³ /ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átméretű élő és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása.	
E22	Az erdő részletben megjelölt mikroélel helyen legalább 10 m ³ /ha, kifejezetten vastag (többségében 30 cm mellmagassági átméret feletti) odvas, böhönc, fészkelő- és bűvőhelynek alkalmas élő fák kijelölése és folyamatos fenntartásának biztosítása.	
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében).	
E26	Az élőhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdő társulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	
E27	A természetes erdő társulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.	
E28	Természetes-, természet szer- és származék természetességi állapotú erdőben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	
E29	A vegyes összetételű állományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.	
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű meg őrzése.	
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a természetvédelmi terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.	
E69	A környező gyepterületek védelme érdekében az idegenhonos fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.	

E70	<p>Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő elírások mellett:</p> <p>É Az ellen rizhet ség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése.</p> <p>É Javasolt alkalmazási idő : lágyszárú: május-június, faszárú: augusztus-szeptember.</p> <p>É Alkalmazás ó a faszárú fajok visszaszorítása érdekében ó kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren ó a gyalogakác kivételével ó fainjektálással.</p> <p>É Az alkalmazható szerek lehet leg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.</p> <p>É Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi elírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában).</p> <p>É Megfelel vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.</p> <p>É Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.</p>	<p>Javasolt alkalmazási idő : július-augusztus</p>
E71	<p>A tőzveszélyhelyeken, nyiladékokon gondoskodni kell az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorításáról.</p>	
E72	<p>Lehető ség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás, kaszálás) alkalmazandók agresszíven terjedő fajok visszaszorítására.</p>	
E75	<p>Kártevők elleni védekezésnél kémiai technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, idő szak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.</p>	
E76	<p>Erdészeti sztyepp-erdők füves részeinek fenntartó kezelése.</p>	
E83	<p>Az erdő szegélyekben található intenzíven terjedő lágyszárú és faszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás) történő megakadályozása.</p>	
E87	<p>Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.</p>	
E96	<p>Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési idő szakban az erdő gazdálkodási tevékenység idő beli korlátozása.</p>	<p>. A térbeli és idő beli korlátozást is a fokozottan védett madárfaj igényei alapján ó összhangban a madárvédelmi területre (SPA) megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. Iránymutató szakirodalom: Pongrácz ó Horváth 2010.</p>
Kód	<p>Vadgazdálkodásra vonatkozó elírás-javaslatok</p>	
VA01	<p>Szóró, szózó vagy etető hely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.</p>	
VA02	<p>Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehető ség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell</p>	

d) Kezelési javaslatok indoklása: az állományok jelenlegi természetességi állapota még nem teljesen felel meg a természetvédelmi szempontból kedvező célállapotnak, ezért természetvédelmi erdőkezeléssel szükséges az állományok szerkezetén és fajösszetételén javítani. Véghasználati területet eredményez a fahasználat nem javasolt a kezelési egység területén, ezért a véghasználatokra és felújításokra vonatkozó kezelési javaslatokat nem szerepeltettük az alábbi táblázatban. A kezelési javaslatok az érintett közösségi jelentőségű fajok védelmét is szolgálják.

e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok: az inváziós fajktól mentes állományok egy része érintetlenül hagyandó a természetes erdődinamikai folyamatok érvényesülése érdekében. A további erdőterületeken a természetes folyamatok és a korábbi erdőgazdálkodás hatásának figyelembevételével természetvédelmi erdőkezeléssel kell javítani az állományok természetességi állapotát, beleértve az inváziós fajok eltávolítását is.

a) Kezelési egység kódja: **KE-7**

b) Kezelési egység meghatározása: tájidegen és jellegtelen erdő

A Tokaji-hegy őssapkájátó spontán erdő sűrű és az 1950-es években erdősített területek jellemzik. Rendkívül heterogén foltok tartoznak e kezelési egységbe, igen változatosan telepített erdőmozaikja. Közös jellemzőjük az akác jelentős térnyerése az összes típusban, illetve néhol a fekete és az erdei fenyő dominanciája. Ezen erdőterületek kiterjedése jelentősen megnőtt az elmúlt 50 év alatt. Sok esetben felhagyott szőlők kopárfásításával vagy cserjések beerdősülésével jöttek létre.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata

Érintett Natura 2000 élőhelyek: -

Érintett ÁNÉR élőhelyek: RDb, S6

Érintett közösségi jelentőségű faj(ok): -

Érintett helyrajzi számok: **Tarcal:** 034/2, 034/8b*, 035*, 036/2a*, 036/3b*, 036/4b*, 041/2b, 041/3a*, 041/3c*, 042a, 042b*, 042c*, 042d*, 042g, 047*, 051*, 052*, 055*, 056*, 057/1, 057/2, 058, 059, 060, 061, 062, 063/1, 063/2, 064, 065*, 066/1, 066/2, 066/3, 067, 068, 069*, 070*, 071/1, 071/2, 071/2, 071/3, 071/3, 073*, 074, 075, 076, 077/1a, 077/1b, 077/2, 078*, 079/1*, 079/2*, 079/3*, 079/5*, 080*, 081*, 082*, 083/2*, 083/30*, 084/2*, 094*, 095*, 096*, 0109/1, 0109/2, 0109/3, 0109/4, 0111, 0112, 0114, 0125, 0126, 0127, 0128, 0129, 0130, 0135, 0137, 0138, 0139, 0141, 0142, 0147, 0148, 0150, 0151, 0154, 0110, 0113*, 0116a, 0116b*, 0116c*, 0119*, 0121a*, 0121b*, 0121c*, 0122*, 0123a*, 0123b, 0124a, 0124b*, 0131*, 0133*, 0134*, 0136a, 0136b*, 0140/1, 0140/10, 0140/11*, 0140/12, 0140/2, 0140/3, 0140/4, 0140/5, 0140/6, 0140/7, 0140/8*, 0140/9, 0143/1*, 0143/2*, 0143/3*, 0144*, 0145*, 0146*, 0149/1, 0149/2, 0149/3, 0152/1, 0152/2, 0155a*, 0155c*, 0176*; **Tokaj:** 049/2a, 049/2b, 049/3, 049/4*, 049/5, 049/6a*, 049/6b*, 049/7a, 049/7b*, 061a*, 061c*, 061d*, 061f*, 061g*, 061h*, 061j*, 062/1*, 062/2*, 063/1, 063/2, 063/3, 063/4, 063/5, 063/6, 063/7*, 063/8, 063/9, 064, 065/1, 065/2, 065/3, 065/4, 066, 067/1, 067/2, 067/3, 067/4, 068a*, 068b*, 068c*, 068d, 068f, 068g, 068h, 068j, 068k, 068l, 068m, 072*, 073, 074, 075/1a, 075/1b, 075/2, 076*, 077*, 078, 080, 081/1, 081/2, 086, 087, 088, 089/1a, 089/1b, 089/2, 090, 091a, 091b, 095, 096*, 097a, 097b*, 098/1*, 0102*, 0103*, 0104, 0106, , 0105/1*, 0108*, 0109/1, 0109/2, 0109/3*, 0109/4*, 0109/5, 0109/6, 0109/7, 0109/8, 0110, 0112/1, 0112/2, 0112/3, 0112/4, 0112/5, 0112/6, 0113, 0114/2c*, 0114/2d*, 0114/2f*, 0114/2g*, 0114/2h, 0122/1.

Érintett erdőrészletek: **Tarcal:** 3A*, 3B*, 3C*, 4B*, 4C*, 5A*, 5B*, 5D*, 5NY*, 5TI1*, 5TI2*, 6A, 6B*, 7A*, 7D*, 7E*, 7F*, 7G*, 7NY*; **Tokaj:** 1A*, 1B*, 1D*, 1E*, 1EY*, 1F,

1NY*, 2A*, 2úT*, 3B*, 3C*, 3CE*, 3D*, 3E, 3F*, 3G*, 3H*, 3I, 3NY1*, 3NY2*, 4A*, 4C,
4E, 4F*, 14C, 14D.

Kód	Erd területekre vonatkozó el írási javaslat	Magyarázat
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erd telepítésben való alkalmazásának mell zése.	Erd felújításra vonatkozóan is. Amennyiben van jelöl él hely az erd részlet területén.
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mell zése.	Erd felújításra vonatkozóan is. Amennyiben van jelöl él hely az erd részlet területén.
E07	Intenzíven terjed idegenhonos fafajok erd telepítésben való alkalmazásának mell zése.	Erd felújításra vonatkozóan is. Amennyiben van jelöl él hely az erd részlet területén.
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelent ség él helyekre, illetve fajokra történ esetleges káros hatások miatt).	
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelít nyomok csak a közösségi jelent ség fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével.	
E10	Meghatározott erd részletekben az él helyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és az állományszélek felé legalább 5 m széles erd szegély létrehozásának el segítése vagy a meglév k fenntartása. Az el - és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az shonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekv holtfa jelenlétének biztosítása.	Nem védett, NATURA 2000 erd területen egészségügyi termelésnél legalább 5 m ³ /ha álló holtfa, törzskiválasztó- és növedékfokozó gyérítés, tarvágás, felújító vágás bontó- és végvágása, készletgondozó használat, szálaló vágás, szálalás és egyéb termelés esetén legalább 5-20 m ³ /ha álló shonos holtfa visszahagyása kötelez .
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztet (az erdei él helyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	

E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az el- és véghasználatok során.	
E19	Az el- és véghasználatok során az elzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete.	
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeknek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	
E21	Az erdő részletben megjelölt mikroélhelyen legalább 10 m ³ /ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmérőt elérő álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása.	
E22	Az erdő részletben megjelölt mikroélhelyen legalább 10 m ³ /ha, kifejezetten vastag (többségében 30 cm mellmagassági átmérő feletti) odvas, böhönc, fészkel- és búvóhelynek alkalmas élő fák kijelölése és folyamatos fenntartásának biztosítása.	
E23	A kijelölt egyéb részletek (tisztás, cserjés, erdei vízfolyás és tó, kopár) részleges vagy teljes háborítatlanságának biztosítása.	
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű helyek és fajok védelme érdekében).	
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.	
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.	
E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok eltávolítása.	teljes mértékű eltávolítása szükséges
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolós közelítésének megőrzése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni..	Ha van jelölő hely az adott erdő részletben.
E39	A mikroélhelyek fenntartása.	
E41	A fakitermelés elvégzésére idő- és térbeli korlátozás megállapítása.	
E50	A vágásterületen történő égetés megőrzése.	
E51	Felújítás tájidegen fafajokkal, illetve célállománnyal.	
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása.	
E57	Az erdő felújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájidegen fafaj alkalmazása.	
E56	Természetközeli állapotú fátlanság helyekkel határos erdőterületek felújítása tájidegen fafajokkal, illetve célállománnyal.	
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználatára és felújítására során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megőrzése.	
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdő véghasználatára során a tájidegen fafajok egyedeinek megőrzése (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).	
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű megőrzése.	
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágyszárú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt elzetes egyeztetést követően.	

E69	A környezet gyepterületek védelme érdekében az idegenhonos fajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.	
E70	<p>Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következők mellett:</p> <p>É Az ellenrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színezőanyag keverése.</p> <p>É Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, faszárú: augusztus-szeptember.</p> <p>É Alkalmazás során a faszárú fajok visszaszorítása érdekében ókára kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren ókára gyalogakác kivételével ókára fainjektálással.</p> <p>É Az alkalmazható szerek lehetnek legkörülményesebbet, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.</p> <p>É Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában).</p> <p>É Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.</p> <p>É Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.</p>	Javasolt alkalmazási idő: július-augusztus.
E71	A tölgyesekben, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása.	Lehetőség szerint. A visszaszorítás megkezdését elzetesen be kell jelenteni a természetvédelmi kezelőknek.
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszíven terjedő fajok visszaszorítására.	Lehetőség szerint. A visszaszorítás megkezdését elzetesen be kell jelenteni a természetvédelmi kezelőknek.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kémiai technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.	
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágyszárú és faszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás) történő megakadályozása.	
E96	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység időbeli korlátozása.	Az időbeli és időbeli korlátozást is a fokozottan védett madárfaj igényei alapján ókára összhangban a madárvédelmi területre (SPA) megfogalmazott irányelvekkel ókára kell megállapítani. Iránymutató

		szakirodalom: Pongrácz 6 Horváth 2010.
E89	Az idegenhonos fa- és cserjefajok eltávolítása révén felnyíló erdő, vagy tisztás kialakítása.	
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó elírás-javaslatok	
VA01	Szóró, sózó vagy etet hely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követően egy éven belül le kell bontani.	

d) Kezelési javaslatok indoklása: a kezelési egységbe tartozó erdővel kapcsolatos legjelentősebb természetvédelmi probléma az akác terjedése. Ezért a legfontosabb természetvédelmi cél az akác terjedésének megakadályozása, továbbá az idegenhonos állományok szonosság, a potenciális vegetációnak megfelelő erdőkre történő fokozatos cseréje.

e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok: az akác terjedésének megakadályozása, továbbá az idegenhonos állományok szonosság, a potenciális vegetációnak megfelelő erdőkre történő fokozatos cseréje.

3.2.1.6. Egyéb él helyek

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységhez nem tartozik gazdálkodáshoz köthető általános javaslat.

Kezelési egységre vonatkozó konkrét elírás javaslatok

Kötelezően betartandó elírások

A kezelési egységhez nem tartoznak kötelező elírások.

Javasolt elírások

a) Kezelési egység kódja: KE-8

b) Kezelési egység meghatározása: felhagyott bányák

A 19-20. században több kisebb, nagyobb bányát nyitottak a Tokaji-hegyen. Ezek közül a Binét-, az Ördög- és a Murat-vögyi bányák esnek a tervezési területbe. E felhagyott bányák erdősen cserjésedett, beerdült területek. Jellemzőek a bányaudvarokon a jellegtelen száraz gyepek és kopár él helyek. A cserjéseket főleg töviskés hazai fajok, az erdőszűlt foltokat hazai pionír fafajok és a fehér akác foglalta el.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata

Érintett Natura 2000 él helyek: -

Érintett ÁNÉR él helyek: P2a, P2b, U6, U9

Érintett közösségi jelentőségű faj(ok): -

Érintett helyrajzi számok: **Tarcal:** 035*, 036/2a*, 041/3c*, 042d*, 0121b*; **Tokaj:** 061j*, 0114/2c*, 0114/2d*.

Érintett erdő részletek: **Tarcal:** 5D*, 7F*.

Kód	Gyepterületekre vonatkozó elírás javaslat	Magyarázat
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.	

GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges	
GY68	Legeltethető állatfajok: juh	
GY69	Legeltethető állatfaj: kecske.	
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok	
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a m. ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

d) Kezelési javaslatok indoklása: a kezelési egység területén kisebb foltokban, valamint a KE-7, KE-3 egységekkel határos részein tapasztalható inváziós fajok terjedése. A táblázatban szereplő előírás-javaslatokat ezen fajok visszaszorítása érdekében tettük.

e) Él helyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok: javasolt a bányafalak és udvarok inváziós növényektől való megtisztítása.

a) Kezelési egység kódja: **KE-9**

b) Kezelési egység meghatározása: sípálya

Rendszeresen kaszált/szárzúzott üde gyepek, melyeket egykori tervvédelmi pásztárból alakítottak ki. Szélein jellemzően erdei fajok, a középső sávban felülvetett, magas pázsitfélék alkotják a gyepeket. A foltokban több felépítmény (felvonó, pihenő és melegedő épületek) is található.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata

Érintett Natura 2000 élőhelyek: -

Érintett ÁNÉR élőhelyek: OB

Érintett közösségi jelentőségű faj(ok): -

Érintett helyrajzi számok: **Tarcal:** 042b*, 042c*; **Tokaj:** 061a*, 061c*, 061f*, 061g*, 095*, 096*, 097b*, 098/1*.

Érintett erdő részletek: **Tarcal:** 6B*, 7A*, 7NY*; **Tokaj:** 1A*, 1NY*, 2A*, 2úT, 3CE*.

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírási javaslat	Magyarázat
GY01	Felülvetés nem megengedett.	
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.	
GY10	Tárcsázás nem megengedett.	
GY11	Hengerezés nem megengedett.	
GY12	Gyepszellőztetés nem megengedett.	
GY13	Kiszántás nem megengedett.	
GY14	Felázott talajon munkavégzés nem megengedett.	

GY15	T z pásztták létesítése nem megengedett.	
GY23	A felhalmozódott f avar eltávolítása.	
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti id szakban lehetséges	
GY44	A legeltetési s r ség egyeztetése a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	
GY68	Legeltethet állatfajok: juh.	
GY69	Legeltethet állatfajok: kecske	
GY73	Kaszálás június 30. után lehetséges	

d) Kezelési javaslatok indoklása: az alábbi javaslatokat a gyep faji sokféleségének növelése és a környez területek inváziós fajoktól való védelme érdekében tettük.

e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok: a sípályát a jöv ben olyan módszerrel kell kezelni a száruzás helyett (extenzív legeltetés, vagy kaszálás) mellyel rendszeresen eltávolítható a feln tt biomassa, növelve ezzel a faji sokféleséget az él helyfoltnak.

3.2.2. Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztés

Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztés mind a gyepes, mind az erd s él helyeken indokolt. Az egyes kezelési egységeknél külön kifejtettük a fejlesztési lehet ségeket. Ezeken túlmen en fontos lenne megoldást találni a jelent s kiterjedés , 49-es foltzámmal jellemezhet KE-7 egység területén megtalálható erd sült, erd sített él helyek átalakítására. A folt területén elképzelhet lehet a tájidegen fajok fafaj cseréje, illetve a nem erd tervezett területeken az idegenhonos fásszárú állományok letermelését követ vegyszeres irtás, mely csak cseppmentes technológiával a nemzeti park szakembereinek felügyelete mellett végezhet .. A leirtott területek helyén megfelel term helyi adottságok mellett gyep kialakítása is javasolható. Ezek hosszú távú kezelésével növelhet lehet a jelöl él helyek kiterjedésének aránya a KE-7 kezelési egység rovására.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A jelöl fajok esetében a kezelési egységeknél és a gazdálkodáshoz nem köthet javaslatoknál el irtak betartása elegend az állományok fennmaradásához. Az erd khöz köt d fajok esetében a legfontosabb fajvédelmi javaslatok:

- a holt fa mennyiségének növelése,
- id s állományrészek fenntartása,
- odvas, böhöncös faegyedek teljes kímélete
- folyamatos erd borítást biztosító gazdálkodás (bár a tervezési területen sokkal inkább a természetvédelmi er kezelés a releváns, mivel az erd területek 95%-a nemzeti parki vagyonkezelésben van)
- a természetes, cserjés erd szegélyek fenntartása.

Gyeppekhez köt d fajok esetében a legfontosabb fajvédelmi javaslatok:

- fajgazdag lágyszárú közösségek fenntartása
- félárnyékot adó cserjés-gyepes mozaikok fenntartása.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

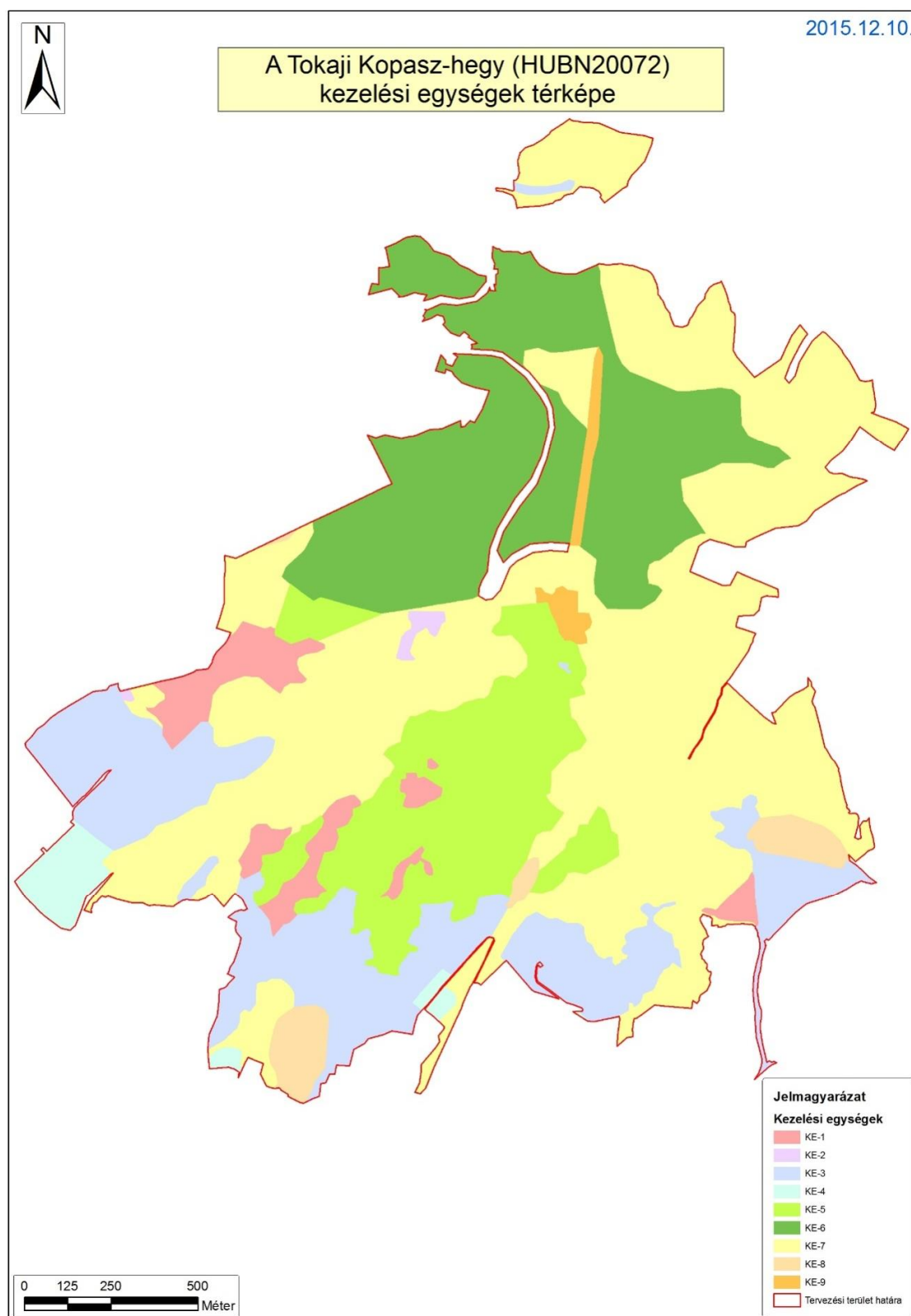
A tervezési területen három növényfaj (*Himantoglossum caprinum* (syn.= *H. jankae*), *Aster oleifolius*, *Astragalus dasyanthus*) a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretein belül, háromévente ismétlődő felmérése folyik. Javasolt a *Pulsatilla grandis* és az *Iris aphylla* subsp. *hungarica* állományok változásának nyomonkövetése is ugyanezzel a módszerrel. A tervezési területet lefedi az R5x5_122 kódszámú NBmR protokoll keretein belül élő helytérképezéssel érintett mintanegyzet. Szintén rendszeres felmérése zajlik a *Stenobotrus eurasicus*-nak is.

Natura 2000 mintapont 7 db van a területen 3 db 6240, 1 db 40A0, 1 db 6250 és 2 db 91I0, ezzel majdnem minden jelölő élő hely monitorozva van.

Kaszált, legeltetett gyepes esetében a kezelés hatásának monitorozása lenne szükséges. A cserjésedés kontrollálása érdekében, legalább 5 évente szükséges lenne a cserjésedés elrehabilitálásának térképezése.

3.2.5. Mellékletek

1. Térkép A kezelési egységek lehatárolását mutató térkép:

A kezelési egységek összefoglaló táblázata (megj. a csillaggal (*) jelölt hrsz-ek és erd részletek csak részben érintik a lehatárolt kezelési egységet):

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett hrsz-ek	Érintett erd részletek
KE-1	fajgazdag száraz gyepek	13,19	Tarcal: 042c*, 042f*, 046/1*, 046/2*, 046/3*, 052*, 054, 055*, 056*, 072*, 073*, 078*, 079/1*, 082*, 084/1, 084/2*, 095*, 096*, 0106/1, 0106/2, 0107/1, 0107/2, 0108, 0109/3*, 0116c*, 0122*, 0123a*, 0124b* Tokaj: 061f*, 061j*0107, 0108*, 0113*	Tarcal: 5C*, 5TI2*, 7F*, 7G* Tokaj: 3G*
KE-2	degradált száraz gyepek	1,02	Tarcal: 095*, 0121c*, 0136b*, 0140/11*, 0140/8*, 0143/2*, 0143/3*, 0144*, 0145*, 0146*	Tarcal: 5B*, 5NY*
KE-3	cserjés-gyep mozaikok	53,80	Tarcal: 036/2a*, 036/2b*, 041/3b, 041/3c*, 041/3d*, 042c*, 042d*, 042f*, 043*, 044*, 045, 046/1*, 046/2*, 046/3*, 046/4, 047*, 048*, 049, 051*, 052*, 055*, 056*, 076*, 079/1*, 079/2*, 079/3*, 079/4, 079/5*, 080*, 081*, 082*, 083/2*, 083/31*, 084/2*, 090/3, 094*, 095* Tokaj: 049/4*, 049/6a*, 049/6b*, 049/7b*, 061f*, 061h*, 061j*, 0102*, 0103*, 0105/1*, 0108*, 0113*, 0114/2a, 0114/2b, 0114/2c*, 0114/2f*, 0114/2g*	Tarcal: 7A*, 7F*, 7G*, 7TN* Tokaj: 3G*
KE-4	m velt sz I területek	6,26	Tarcal: 034/8b*, 036/2b*, 036/3a, 036/3b*, 036/4a, 036/4b*, 041/3d*, 083/10, 083/11, 083/12, 083/13, 083/14, 083/15, 083/16, 083/17, 083/19, 083/20, 083/21, 083/22, 083/23, 083/24, 083/25, 083/26, 083/27, 083/28, 083/29, 083/30*, 083/31*, 083/5, 083/6, 083/7, 083/8, 083/9	
KE-5	molyhos és melegkedvel tölgyesek	44,66	Tarcal: 036/2a*, 041/3a*, 041/3c*, 042b*, 042c*, 042d*, 042f*, 043*, 044*, 046/2*, 048*, 056*, 065*, 073*,	Tarcal: 5A*, 5B*, 5C*, 5TI1*, 5TI2*, 7A*, 7D*, 7E*,

			0109/3*, 0109/4*, 0116b*, 0116c*, 0117*, 0118/1*, 0118/2*, 0118/3, 0118/4, 0118/5, 0119*, 0120*, 0121a*, 0122*, 0123a*, 0131*, 0132, 0133*, 0134*, 0153 Tokaj: 061f*	7F*, 7G*, 7TN* Tokaj: 3D*, 3F*, 3NY1*
KE-6	természetközeli üde erdő k	69,44	Tarcal: 0115, 0156, 0116b*, 0117*, 0118/1*, 0118/2*, 0120*, 0121a*, 0121b*, 0121c*, 0143/1*, 0143/2*, 0143/3*, 0155a*, 0155b, 0155c*, 0174/1, 0176* Tokaj: 061a*, 061b, 061c*, 061d*, 061f*, 062/1*, 062/2*, 063/7*, 068a*, 068b*, 068c*, 069*, 070*, 071, 072*, 077*, 095*, 096*	Tarcal: 2A*, 3A*, 3B*, 3C*, 4A*, 4B*, 4C*, 5A*, 5B*, 5D*, 5TI1* Tokaj: 1A*, 1B*, 1D*, 1E*, 1EY*, 1NY*, 2ÚT*, 3A, 3B*, 3C*, 3D*, 3H*, 3NY2*, 4F*
KE-7	tájidegen és jellegtelen erdő k	151,83	Tarcal: 034/2, 034/8b*, 035*, 036/2a*, 036/3b*, 036/4b*, 041/2b, 041/3a*, 041/3c*, 042a, 042b*, 042c*, 042d*, 042g, 047*, 051*, 052*, 055*, 056*, 057/1, 057/2, 058, 059, 060, 061, 062, 063/1, 063/2, 064, 065*, 066/1, 066/2, 066/3, 067, 068, 069*, 070*, 071/1, 071/2, 071/2, 071/3, 071/3, 073*, 074, 075, 076, 077/1a, 077/1b, 077/2, 078*, 079/1*, 079/2*, 079/3*, 079/5*, 080*, 081*, 082*, 083/2*, 083/30*, 084/2*, 094*, 095*, 096*, 0109/1, 0109/2, 0109/3, 0109/4, 0111, 0112, 0114, 0125, 0126, 0127, 0128, 0129, 0130, 0135, 0137, 0138, 0139, 0141, 0142, 0147, 0148, 0150, 0151, 0154, 0110, 0113*, 0116a, 0116b*, 0116c*, 0119*, 0121a*, 0121b*, 0121c*, 0122*, 0123a*, 0123b, 0124a, 0124b*, 0131*, 0133*, 0134*, 0136a, 0136b*, 0140/1, 0140/10, 0140/11*, 0140/12, 0140/2, 0140/3, 0140/4, 0140/5, 0140/6, 0140/7, 0140/8*, 0140/9, 0143/1*, 0143/2*, 0143/3*, 0144*, 0145*, 0146*, 0149/1,	Tarcal: 3A*, 3B*, 3C*, 4B*, 4C*, 5A*, 5B*, 5D*, 5NY*, 5TI1*, 5TI2*, 6A, 6B*, 7A*, 7D*, 7E*, 7F*, 7G*, 7NY* Tokaj: 1A*, 1B*, 1D*, 1E*, 1EY*, 1F, 1NY*, 2A*, 2ÚT*, 3B*, 3C*, 3CE*, 3D*, 3E, 3F*, 3G*, 3H*, 3I, 3NY1*, 3NY2*, 4A*, 4C, 4E, 4F*, 14C, 14D

			<p>0149/2, 0149/3, 0152/1, 0152/2, 0155a*, 0155c*, 0176*</p> <p>Tokaj: 049/2a, 049/2b, 049/3, 049/4*, 049/5, 049/6a*, 049/6b*, 049/7a, 049/7b*, 061a*, 061c*, 061d*, 061f*, 061g*, 061h*, 061j*, 062/1*, 062/2*, 063/1, 063/2, 063/3, 063/4, 063/5, 063/6, 063/7*, 063/8, 063/9, 064, 065/1, 065/2, 065/3, 065/4, 066, 067/1, 067/2, 067/3, 067/4, 068a*, 068b*, 068c*, 068d, 068f, 068g, 068h, 068j, 068k, 068l, 068m, 072*, 073, 074, 075/1a, 075/1b, 075/2, 076*, 077*, 078, 080, 081/1, 081/2, 086, 087, 088, 089/1a, 089/1b, 089/2, 090, 091a, 091b, 095, 096*, 097a, 097b*, 098/1*, 0102*, 0103*, 0104, 0106, , 0105/1*, 0108*, 0109/1, 0109/2, 0109/3*, 0109/4*, 0109/5, 0109/6, 0109/7, 0109/8, 0110, 0112/1, 0112/2, 0112/3, 0112/4, 0112/5, 0112/6, 0113, 0114/2c*, 0114/2d*, 0114/2f*, 0114/2g*, 0114/2h, 0122/1</p>	
KE-8	felhagyott bányák	7,38	<p>Tarcal: 035*, 036/2a*, 041/3c*, 042d*, 0121b*</p> <p>Tokaj: 061j*, 0114/2c*, 0114/2d*</p>	Tarcal: 5D*, 7F*
KE-9	sípálya	3,19	<p>Tarcal: 042b*, 042c*</p> <p>Tokaj: 061a*, 061c*, 061f*, 061g*, 095*, 096*, 097b*, 098/1*</p>	<p>Tarcal: 6B*, 7A*, 7NY*</p> <p>Tokaj: 1A*, 1NY*, 2A*, 2úT, 3CE*</p>

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg m köd agrártámogatási rendszer

A területet jelenleg 7 MEPAR-blokk érinti. A területek a MePAR adatlapok alapján, az F0ANC-X-11, FEAN9-A-11, F0E2C-E-11, FQPFC-V-11, F288C-J-11, FD88C-V-11 és az F2CVC-8-11 blokkokba tartoznak.

Nem Magas Természeti Érték Terület besorolású. Nincs kedvez tlen adottságú terület.

A jelenlegi uniós költségvetési ciklusban (2014-2020) a Közös Agrárpolitika (KAP) támogatásai közül az alábbiak relevánsak a területen. Az **I. pillérb l (Közvetlen támogatások)** els sorban

- az **Alaptámogatás**, amelynek célja a mez gazdasági termel k területalapon megvalósuló jövedelemstabilizációja. A támogatás révén a termelési, éghajlati illetve piaci folyamatokból fakadó negatív hatások következtében megjelen jövedelemcsökkenés hatása mérsékelhet . A támogatás igénybevételeinek részletes feltételeit az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás igénybevételeivel kapcsolatos egyes kérdésekr l szóló **5/2015. (II. 19.) FM rendelet** tartalmazza.

- és az éghajlat és környezet szempontjából el nyös mez gazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás (**zöldítés**), amelynek célja hogy a mez gazdasági tevékenységet végz k nagyobb mértékben járuljanak hozzá a környezeti és természeti er források meg rzéséhez. A támogatás igénybevételeinek részletes feltételeit az éghajlat és környezet szempontjából el nyös mez gazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás igénybevételeinek szabályairól, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásának feltételeir l szóló **10/2015. (III. 13.) FM rendelet** tartalmazza.

A II. pillérb l (Vidékfejlesztési támogatások) a területen els sorban az alábbiaknak lehet relevanciájuk:

Mezőgazdasági vonatkozásban

- 1) VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 2) VP-4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 3) VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történ áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 4) VP4-12.1.1-16 Natura 2000 mez gazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 5) VP4-4.4.1-16 Él helyfejlesztési célú nem termel beruházások
- 6) VP4-13.2.1.-16 Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken

A tematikus el írás csoportokról a falugazdászoktól, a NAK honlapjáról és Széchenyi 2020 Program honlapjáról lehet. Továbbá a jelenleg m köd agrártámogatási rendszer l részletes összefoglaló az Őtmutató a Natura 2000 fenntartási tervek készítéséhez címmel dokumentum mellékletében található (amely elérhet a www.termeszetvedelem.hu honlapon).

Erdészeti vonatkozásban:

A kötelezően betartandó erdőgazdálkodási, illetve erdőkezelési irányelvek jogszabályi támogatottság alapján való érvényesítésére elvileg négy lehetséges út nyílik:

- Gazdálkodási/kezelési irányelvek érvényesítése egyedi erdőészeti hatósági ügyek során.
- Gazdálkodási/kezelési irányelvek érvényesítése az éves erdőgazdálkodási tevékenység (érvényes erdőterv alapján való) bejelentéséhez fűzött kiegészítések útján.
- Gazdálkodási/kezelési irányelvek érvényesítése erdőterv-módosítás kezdeményezése útján (csak azonnali intézkedést igényel, kiemelt Natura 2000 feladatok esetén).
- Gazdálkodási/kezelési irányelvek érvényesítése a soron következő körzeti erdőtervezések során (az irányelvek beépítése az erdőterv-rendelet szövegébe).

Az erdőszél helyekkel kapcsolatban javasolt (önkéntesen vállalható) kezelési-fenntartási és fejlesztési feladatok megvalósítása a mindenkori pályázati lehetőségek, illetve az erdőgazdálkodók ambíciói és vállalásai függvényében lehetséges. A vállalások egy része nem igényel külön erdőészeti hatósági eljárást (pl. kíméletes közelítés megvalósítása), más részük (pl. száraló erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üzemmód-váltás) viszont engedélyköteles. Az erdőészeti ágazaton belül igénybe vehető kezelési-fenntartási és fejlesztési jellegű támogatások erdőszektorfüggőek: a nem állami szféra (magánerdőgazdálkodók, önkormányzatok) több támogatási lehetőséghoz jut, míg állami szereplők és erdők (az 50 %-nál nagyobb hányadban állami tulajdonban levő erdők) esetében az elérhető támogatási jogcímek és források erdőszektorra korlátozottak.

A Vidékfejlesztési Program Őberuházások és ŐKörnyezetgazdálkodás bontásában számos olyan támogatási jogcím (ism. veletető) körvonalaz, amely az új erdők létrehozásával, illetve az erdőben folytatott fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatos:

Beruházások

- 1) VP4-12.2.1-16 Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 2) VP5-8.2.1-16 Agrár-erdőészeti rendszerek létrehozása
- 3) VP5- 8.1.1-16 Erdősítés támogatása
- 4) VP4-15.1.1-17 Erdőkörnyezetvédelmi kifizetések
- 5) VP5- 8.5.1.-16 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- 6) VP5-8.3.1-17 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- 7) VP5-8.4.1.-16 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- 8) VP-5-8.6.2-16 Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- 9) VP4-8.5.2.-17 Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- 10) VP5-8.6.1-17 Erdőészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások

A felsorolt támogatási jogcímek az ŐErdőészeti technológia, termékfeldolgozás és értékesítés fejlesztése kivételével már elérhető, pályázható. Az egyes támogatási címeknél az igénybevétel részletes feltételeit (a korábbi uniós ciklusban alkalmazott miniszteri rendeletek helyett) pályázati felhívások rögzítik. A támogatási kérelem összeállításához szükséges összes feltételt az ŐÁltalános útmutató a felhívásokhoz (ÁÚF), az ŐÁltalános szerződési feltételek (ÁSZF), a különböző szakmai mellékletek/segédletek és a támogató okirat (TO) minták tartalmazzák. A pályázatok elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül nyújthatók be, a megítélt támogatásokról támogató okirat kibocsátásával születik döntés.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

A felsoroltakhoz képest új támogatási jogcímre (részletes el vizsgálatok híján) nem tudunk javaslatot tenni, a vizsgálati terület erdein belül mutatkozó magas állami tulajdoni hányad miatt azonban valamilyen módon szükségesnek tartanánk a fenti szempontok/jogcímek állami szektorra való kiterjesztését is. Mivel az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) közvetlenül nem támogathatók az állami tulajdonú területek, itt szóba jöhetnek esetleg az állami erdőgazdálkodás rendszerén belül elkészítendő belső szabályozások és utasítások (hozzájuk rendelt belső pénzeszköz-elkülönítések), illetve a plusz források bevonását jelentő, az ismertetett (vagy azokhoz hasonló) jogcímek szerinti, természetvédelmi célokat is szolgáló tevékenységek megvalósítását segítő pályázatok. A nem állami tulajdonú területek esetében elemzésnek szükséges továbbá alávetni a jelenlegi támogatás-igénylések és támogatottság mértékét, a futó programok megfelelő segítségét, hogy a mezőgazdasági támogatási programok hatékonyságáról reális helyzetképet kapjunk.

Gyepterületek esetében a gyepgazdálkodás élhelyfejlesztési elírásokkal és a természetvédelmi gyeptelepítés célprogramba javasoljuk az inváziós növényirtását és a cserjésedés visszaszorítását is beépíteni.

Javasoljuk az osztatlan közös tulajdonú földek megosztásának rendezését, mivel a földhasználóként való bejelentkezés ó mint támogatások igénylésének alapja ó adminisztratíván nehezített amióta az összes tulajdonos hozzájárulása szükséges, így sok terület kezeletlenül marad.

Javasoljuk orvosolni a Natura 2000 támogatások helyrajzi számhoz és nem MEPAR-blokkhoz való kötését. Jelenleg a MEPAR-blokk egy hrsz-nél nagyobb mesterségesen megállapított egység, melyen belül, ha egy vagy néhány hrsz Natura 2000 területen fekszik, akkor az egész blokkra felvehető a Natura 2000 támogatás (akkor is, ha nem minden hrsz kihirdetett Natura 2000 terület!). A jogszabályok elírásai viszont csak a Natura 2000 területekre érvényesek, így az ellenkezés is csak arra terjedhet ki.

Javasoljuk a Natura 2000 jogszabályokban a gyep fogalmának konkretizálását és következetes alkalmazását. A kijelölés szempontjai csak úgy érvényesíthetők maradéktalanul, ha természetben gyep területeket nem szántanak be engedély nélkül és az át nem minősített szántó mevelési ágú, de természetben gyep területek beszántását Natura 2000 területen a földhivatal (természetvédelmileg indokolt esetben!) nem szankcionálja. Ezen probléma jogszabályi rendezése mindenképp megoldásra vár.

3.3.2. Pályázati források

Jelenleg a területre vonatkozóan futó, vagy tervezett pályázatról nincs tudomásunk.

3.3.3. Egyéb

Egyéb javaslatot nem teszünk.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Alkalmazott kommunikációs eszköz	Szám	Id pont
Honlapon történ megjelenés	2	2015. október
Sajtóközlemény (Zöld Horizont)	1	2015. november
Nyomtatott leporelló	1	2016. április
falu- és gazdafórum	1	2016. április 27.
terepbejárás	1	2016. április 27.
önkormányzati közzététel	2	2016. április

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

A területen érintett összes célcsoport

- a) gazdálkodók, Natura 2000 területtel érintett földrészletek tulajdonosai és vagyonkezelői, tulajdonosai

Tiszavirág Halászati Szövetkezet (3910 Tokaj, Bajcsy-Zsilinszky u. 5.)
Északerdő Zrt. Hegyaljai Erdészeti Igazgatóság (3934. Tolcsva, József A. u. 5.)
Royal Tokaji Borászati Zrt. (3909 Mád, Rákóczi u. 35.)
Tokaj Kereskedőház Zrt. (3934 Tolcsva, Petőfi Sándor u. 36-40.)
Disznókészítő Szőlőbirtok és Pincészet Zrt. (3931 Mezőzombor, Hrsz. 0202 (Sárga Borház) (3910 Tokaj, Pf. 10)
Füleky Pincészet (3916 Bodrogkeresztúr, Iskola köz 15.)
Gróf Degenfeld Szőlőbirtok és Kastélyszálló (3915 Tarczal Terézia kert 9.)
Patricius Borház (3917 Bodrogkisfalud, Várhegy d. 1 3357 hrsz.)
Sauska-Tokaj Pincészet (3910 Tokaj, József Attila u. 2.)
Dereszla Szőlőbirtok és Pincészet (3916 Bodrogkeresztúr, Felső u. 1.)
Tokajhegyaljai Mezőgazdasági Termelői Szövetkezet (3915 Tarczal, Felső út 51.)
Tokaji Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet 3915 Tarczal, Könyves Kálmán utca 54.
Tokaj-hegyaljai történelmi borvidék kultúrtáj Világörökségi Gondnokság
Tokaj Borvidék Fejlesztési Tanács 3910 Tokaj, Dózsa György utca 2.
Taktaközi Nimród Vadásztársaság (3915 Tarczal, Felső út 1.)

- b) helyi érintettség környezetvédelmi társadalmi szervezet

MME Zempléni Helyi Csoport (3884 Boldogkőújfalu, Kiss I. u. 14.)
Abaújszéplén Értékeiért Közhasznú Egyesület (3980 Sátoraljaújhely, Dózsa Gy. u. 11.)
Tokaji Természetvédelmi Egyesület (3910 Tokaj, Klapka u. 47.)
Natura Alapítvány (4400 Nyíregyháza, Toldi út 63.)
Zemplén Természetvédelmi Alapítvány (3881 Abaújszántó, Arany J. u. 147.)

- c) Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervei és települési önkormányzatok

Tarczal Község Önkormányzata
Tokaj Község Önkormányzata
Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság

BAZ Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság
BAZ Megyei Kormányhivatal Földm. velésügyi Igazgatóság Vadászati és Halászati Osztály
BAZ Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság
Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal
Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság Miskolci Igazgatóság
BAZ Megyei Rendőrfelügyelőség
BAZ Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve
BAZ Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelőség
BAZ Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítész
BAZ Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
BAZ Megyei Kormányhivatal Miskolc Járásai Hivatal Járásai Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala
Miskolci Bányakapitányság

d) bányászati jogosultságok jogosítóival, valamint ezek gazdasági érdekképviselői szervek

Colas Északk Kft. (3915 Tarcsl, Malom utca 10.)

e) egyéb területhasználók

Bodrogmenti Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat (3950 Sárospatak, Vásárhelyi Pál u. 4.)

f) gazdálkodói szakmai szövetségek

g)

Tarcsl Hegyközség (3915 Tarcsl, Fő út 50.)

h) falugazdászok

Szerencsi Területi Falugazdász Iroda (3900 Szerencs, Rákóczi u. 63.)

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Az előzetes kommunikáció folyamán felvettük a kapcsolatot több hatósággal, a fenntartási tervek készítéséhez szükséges adatok megkérése ügyében.

2015 szeptemberében B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Földm. velésügyi Igazgatóságának Vadászati Osztályát, és kikértük a fenntartási tervek készítéséhez szükséges vadászati adatokat.

2015 novemberében a B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságától megkértük a területen érintett erdőgazdálkodók elérhető segítségét.

2016 április 27-én Tokajban szervezett fórumon a helyi önkormányzat, az érintett gazdasági és hatósági szereplők véleményezhették szóban, majd írásban a fenntartási tervet.

Az elhangzott és/vagy beküldött vélemények a mellékletben találhatóak. Az észrevételek közül azokat építettük be a terv megfelelő fejezeteibe, melyek a jelölt helyek, növény és állatfajok megőrzését szolgálták, illetve természetvédelmi érdeket nem sértettek.

A hatóságok részére írásos megkeresést is küldtünk, hogy véleményezzék a fenntartási tervet. Amely hatóság küldött véleményt a megadott határidőig, annak észrevétele a 4. sz.

mellékletben olvasható. A hatóságok és gazdálkodók kifogást nem emeltek. Tokaj Viágörökség Gondnokság, Tokaj Borvidék Fejlesztésért Nonprofit Kft véleménye, hogy a terv összhangban van a Tokaj-hegyaljai Történelmi Borvidék Kultúrtáj Kezelési tervével. Javasolják, azonban, hogy a területen szőlőként nyilvántartott területeken szabadon lehessen az ültetvényt felújítani, valamint legyen engedélyezett a gyümölcsös és/vagy kert művelési ágat szőlőre módosítani. A terv elírja, hogy csak a már meglévő szőlők helyén lehet újra szőlőt telepíteni, vagy felújítani (6 ha az egész tervezési területen), mivel a gyepesedett területek számos védett és közösségi jelentőségű fajnak adnak élőhelyet. Mivel az eddig szőlőként művelt területeken továbbra is lehet szőlőt ültetni, művelni nem tartjuk a beépítést indokoltnak. A Natura 2000 területen kívül nagy szőlőterületek vannak amúgy is művelés alatt.

1. függelék

A HUBN20072 Tokaji Kopasz-hegy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási tervének jóváhagyó nyilatkozata

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUBN20072 Tokaji Kopasz-hegy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUBN20072 Tokaji Kopasz-hegy Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, a földművelésügyi miniszter megbízásából, jóváhagyta:

Dr. Rácz András

környezetügyért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2018. március "27"

